

74

D E K R E T

z dnia 28 stycznia 1947 r.

o zmianie dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W dekrete z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 14) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 1 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Obowiązkowi podatkowemu podlegają osoby fizyczne, prawne oraz spadki nieobjęte”.

2) Art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. (1) Podatnicy poza wymienionymi w ust. (2) podlegają opodatkowaniu według przepisów działu II.

(2) Przedsiębiorstwa państwowe oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym podlegają opodatkowaniu według przepisów działu IV.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do wyłączenia w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i właściwym ministrem spod działania przepisu ust. (2) i pociągania do obowiązku podatkowego według przepisów działu II całych grup bądź poszczególnych przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw i majątków pozostających pod zarządem państwowym.

(4) Upoważnia się Ministra Skarbu do pociągania w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i właściwym ministrem do obowiązku podatkowego według przepisów działu IV przedsiębiorstw państwowych mających formę prawną spółek handlowych oraz przedsiębiorstw o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym i związków samorządu terytorialnego na wniosek organu zarządzającego tymi przedsiębiorstwami, powzięty na skutek uchwały organu stanowiącego.”

3) Art. 3 ust. (4) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) spadki nieobjęte po osobach wymienionych w punkcie poprzednim”

4) Art. 3 ust. (4) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym lub samorządowym”.

5) W art. 3 ust. (5) pkt 1 wyrazy „spadki wakuujące (nieobjęte)” zastępuje się wyrazami „spadki nieobjęte”.

6) W art. 5 wyrazy „spadków wakuujących (nieobjętych)” zastępuje się wyrazami „spadków nieobjętych”.

7) Art. 6 pkt 4) otrzymuje brzmienie:

„4) przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego rozliczające się centralnie ze związkiem samorządowym w ramach budżetu danego związku samorządu terytorialnego; za rozliczające się centralnie uważa się przedsiębiorstwa samorządowe własne, dzierżawione, bądź też pozostające w zarządzie związku samorządu terytorialnego, których plan finansowo-gospodarczy wchodzi do budżetu związku samorządu terytorialnego wprost lub w formie załącznika, na równi z rozliczającymi się centralnie przedsiębiorstwami związków samorządu terytorialnego traktuje się przedsiębiorstwa prowadzone bezpośrednio lub za pośrednictwem wyodrębnionych organów przez dwa lub więcej związki samorządu terytorialnego, jeżeli obsługują teren przyległych do siebie gmin wiejskich lub miejskich; okoliczność, że przedsiębiorstwa te nie wchodzi całą nadwyżką lub stratą eksploatacyjną do budżetu lub załącznika do budżetu jednego związku samorządu terytorialnego nie stoi na przeszkodzie do przyznania zwolnienia”.

8) W art. 8 wprowadza się zmiany następujące:

a) ust. (2) pkt 6) otrzymuje brzmienie:

„6) sprzedaż przedmiotów i praw majątkowych wymienionych w ust. (4)”

b) dotychczasowy ust. (4) oznacza się jako ust. (7) oraz dodaje się nowe ustępy (4), (5) i (6) w brzmieniu:

„(4) Źródłem przychodów w rozumieniu art. 8 ust. (2) pkt 6) jest sprzedaż:

- a) nieruchomości gruntowych i budynkowych bądź ich części, z wyjątkiem gospodarstw rolnych,
- b) przedsiębiorstw bądź ich części,
- c) udziałów w spółkach z wyjątkiem akcji,
- d) innych przedmiotów majątkowych, jeżeli sprzedaż ma charakter transakcji spekulacyjnej,
- e) praw majątkowych a w szczególności praw patentowych z wyjątkiem sprzedaży wynalazków własnych, specjalnych metod produkcji, rent wszelkiego rodzaju, prawa użytkowania i używania z wyjątkiem prawa użytkowania gospodarstw rolnych, praw autorskich i innych.

(5) Sprzedaż przedmiotów i praw majątkowych uzyskanych przez podatnika w drodze spadku, zapisu, darowizny lub wyposażenia nie stanowi źródła przychodów.

(6) Nadwyżką ze sprzedaży przedmiotów i praw majątkowych jest różnica między ceną uzyskaną ze sprzedaży tych przedmiotów i praw majątkowych a kosztem ich nabycia lub wytworzenia zmniejszona o wartość poczynionych nakładów w czasie posiadania przedmiotów i praw majątkowych trwale zwiększających lub ulepszających ich substancję oraz o koszty sprzedaży a zwiększona o wartość dokonanych odpisów na zużycie".

9) Art. 10 ust. (1) pkt 2) otrzymuje brzmienie:

„2) straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych, które służą do osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów i podlegają zużyciu; straty te są potrącalne w udowodnionej wysokości, niepokrytej sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia i tylko z przychodów tego roku, w którym strata rzeczywiście nastąpiła; potrącanie takich strat z przychodów następnych lat nie jest dopuszczalne; straty w majątku podatnika służącym do osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów, lecz niepodlegającym zużyciu, np. w gotowiznie, zapasach towarów, surowców, wyrobów gotowych itp. mogą być w całości lub części uznane za koszty uzyskania przychodów z poszczególnego źródła, jeżeli rozmiar straty istotnie osłabia zdolność gospodarczą podatnika,“.

10) W art. 10 ust. (2) wyrazy „5000 zł” zastępuje się wyrazami „10000 zł”.

11) Art. 11 pkt 7) otrzymuje brzmienie:

„7) wydatków na podatek dochodowy, nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego, podatek od spadków i darowizn, daninę narodową na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych i innych podatków osobistych wraz z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi,“.

12) W art. 12 ust. (1) pkt (2) wyrazy „3000 zł” zastępuje się wyrazami „8000 zł”.

13) W art. 13 pkt 6) otrzymuje brzmienie:

„6) nadzwyczajne przychody w postaci spadków, zapisów, darowizn i wyposażenia“.

14) Art. 14 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Opodatkowaniu podlega dochód (art. 7) przekraczający 72.000 zł a osiągnięty, w ciągu roku podatkowego.“

15) Art. 14 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Jeżeli okres rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w okresie rachunkowym. Okres rachunkowy powinien w zasadzie obejmować 12 miesięcy, jednak w przypadku założenia przedsiębiorstwa, zaprowadzenia ksiąg handlowych oraz gospodarczo uzasadnionego przejścia przy księgach handlowych z roku kalendarzowego na rok rachunkowy nie pokrywający się z rokiem kalendarzowym lub odwrotnie, w wyniku czego okres rachunkowy obejmuje mniej lub więcej niż 12 miesięcy, dochód osiągnięty w okresie rachunkowym podlega opodatkowaniu według tej stopy podatku ze skali art. 18, jaka przypada od dochodu osiągniętego w tym okresie rachunkowym“.

16) W art. 15 wprowadza się zmiany następujące:

a) ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Dochody małżonków opodatkowuje się łącznie. Wymiaru podatku dokonuje się na imię obojga małżonków“,

b) dotychczasowy ust. (2) oznacza się jako ust. (3) oraz dodaje się nowy ustęp (2) w brzmieniu:

„(2) Przepisu ust. (1) nie stosuje się do małżonków, co do których istnieje prawomocne orzeczenie sądowe o rozłączeniu“.

17) Art. 18 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Podatek wymierza się według następującej skali:

Stopień dochodu	Kwota dochodu złotych		Stopa podatku ‰
	ponad	do	
1	72.000	80.000	2
2	80.000	90.000	2,5
3	90.000	100.000	3
4	100.000	110.000	3,5
5	110.000	120.000	4
6	120.000	130.000	4,5
7	130.000	140.000	5
8	140.000	150.000	6
9	150.000	170.000	7
10	170.000	190.000	8
11	190.000	210.000	9
12	210.000	230.000	10
13	230.000	250.000	11
14	250.000	300.000	13
15	300.000	350.000	15
16	350.000	400.000	17
17	400.000	450.000	19
18	450.000	500.000	21
19	500.000	600.000	23
20	600.000	700.000	25
21	700.000	800.000	27
22	800.000	900.000	29
23	900.000	1.000.000	31
24	1.000.000	1.200.000	33
25	1.200.000	1.400.000	35
26	1.400.000	1.600.000	37
27	1.600.000	1.800.000	39
28	1.800.000	2.400.000	41
29	2.400.000	3.000.000	43
30	3.000.000	3.600.000	45
31	3.600.000	4.200.000	47
32	4.200.000	—	50

18) W art. 18 dotychczasowe ust. (2) i (3) oznacza się jako ust. (3) i (4) oraz dodaje się nowy ust. (2) w brzmieniu:

„(2) Dla ustalenia stopy procentowej i obliczenia podatku dochód zaokrągla się do pełnych dziesiątków złotych w dół, podatek zaś do pełnych złotych w dół”.

19) Art. 19 otrzymuje brzmienie:

„(1) Podatek o 25% niższy od podatku przypadającego według skali z art. 18 ust. (1), jednak nieprzekraczający 33 $\frac{1}{3}$ % dochodu opłacają:

1) spółdzielnie należące do związku rewizyjnego, z wyjątkiem spółdzielni kredytowych, poza wymienionymi w pkt 2);

2) spółdzielnie kredytowe w rozumieniu art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie banko-

wym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321) należące do związku rewizyjnego spółdzielni i odpowiadające następującym warunkom:

- za podstawowy przedmiot przedsiębiorstwa mają udzielanie pożyczek i przyjmowanie wkładów;
- udzielają pożyczek wyłącznie członkom do wysokości ustalonej przez Ministra Skarbu;
- odbiór wpłat na rachunek członków i osób trzecich ograniczają do inkasa weksli i dokumentów;
- czynności bankowe ograniczają do zakresu przewidzianego w art. 91 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321); warunkowi temu nie uchybia prowadzenie — za osobnym zezwoleniem Ministra Skarbu — kupna i sprzedaży walut obcych;
- osiągają z tytułu pobieranych procentów od pożyczek i od sum, lokowanych w związkowej centrali finansowej, przychód stanowiący co najmniej $\frac{2}{3}$ ogólnego przychodu, uzyskanego w roku obrachunkowym.

3) Komunalne Kasy Oszczędności działające na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860), które udzielają pożyczek do wysokości ustalonej przez Ministra Skarbu, przy zachowaniu warunków przewidzianych w pkt 2) lit. a) i e);

4) przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem związków samorządu terytorialnego.

(2) Ulga, o której mowa w ust. (1), nie przysługuje spółdzielniom wymienionym w pkt 1) i 2) tego ustępu, co do których związek rewizyjny lub Państwowa Rada Spółdzielcza stwierdziła, że działalność spółdzielni jest niezgodna z zasadami ruchu spółdzielczego; ulga ta nie przysługuje, poczynając od dnia, od którego według orzeczenia związku rewizyjnego lub Państwowej Rady Spółdzielczej działalność spółdzielni nie była zgodna z zasadami ruchu spółdzielczego”.

20) Art. 21 ust. (2), (3) i (4) otrzymują brzmienie:

„(2) Zniżka, o której mowa w ust. (1), odnosi się tylko do tych podatników, których do-

chód nie przekracza 240.000 zł rocznie z wyłączeniem podatników podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

(3) Za dzieci uważa się dzieci z małżeństwa, pozamałżeńskie, przysposobione i pasierbów do lat 18, jeżeli nie są podatnikami w podatku dochodowym lub w podatku od wynagrodzeń.

(4) Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze do ukończenia przez nie 24 lat życia, jeżeli pobierają one naukę lub odbywają praktykę zawodową i jeżeli nie są podatnikami w podatku dochodowym lub w podatku od wynagrodzeń.

21) Art. 22 otrzymuje brzmienie:

„(1) Podatek obliczony według skali z art. 18 ust. (1) podwyższa się:

- 1) o 20% dla podatników w wieku ponad 21 lat, niezonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci i osiągających dochód ponad 120.000 zł rocznie;
- 2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, jeżeli podatnicy ci osiągają dochód ponad 160.000 zł rocznie.

(2) Przepisu ust. (1) nie stosuje się, gdy osoby wymienione w tym ustępie miały na utrzymaniu dzieci co najmniej przez okres 10 lat.

22) W art. 24 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia w drodze rozporządzeń obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy oraz przedpłat na poczet tych zaliczek dla wszystkich lub niektórych grup podatników. Rozporządzenia te określą sposób obliczania zaliczek i terminy ich płatności oraz podstawę ustalania wysokości przedpłat na zaliczki, termin i tryb ich uiszczania”.

23) Skreśla się Dział III (art. 26—30).

24) Art. 31 otrzymuje brzmienie:

„(1) Przedsiębiorstwa państwowe opłacają podatek w wysokości określonej dekretem z dnia 4 czerwca 1946 r. o podziale zysku i pokrywaniu strat w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 216).

(2) Podatek nie może być w każdym razie niższy niż:

- a) 10% przy dochodzie rocznym, przekraczającym 230.000 zł;

b) 2% — 10% przy dochodzie rocznym nieprzekraczającym 230.000 zł, a to według skali art. 18 ust. (1).

(3) Do przedsiębiorstw i majątków pozostających pod zarządem państwowym mają odpowiednie zastosowanie przepisy dekretu z dnia 4 czerwca 1946 r. o podziale zysku i pokrywaniu strat w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 216).

(4) Do przedsiębiorstw państwowych mających formę prawną spółek handlowych oraz przedsiębiorstw o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym i związków samorządu terytorialnego, pociągniętych do obowiązku podatkowego według przepisów Działu IV na podstawie upoważnienia z art. 2 ust. (4) mają odpowiednie zastosowanie przepisy dekretu z dnia 4 czerwca 1946 r. o podziale zysku i pokrywaniu strat w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 216).

25) Skreśla się art. 33, 34 i 36 ust. (3).

Art. 2. 1. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się do dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1947 r. oraz do nadwyżek osiągniętych w roku 1946/47 przez podatników prowadzących księgi handlowe, gdy przyjęty przez nich rok rachunkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym z wyjątkiem przepisu art. 1 pkt 11), który stosuje się do dochodów osiągniętych w roku podatkowym 1946.

2. Upoważnia się Ministra Skarbu do zastosowania całości lub niektórych przepisów niniejszego dekretu do dochodów osiągniętych w roku podatkowym 1946 przez przedsiębiorstwa państwowe oraz przedsiębiorstwa i majątki pozostające pod zarządem państwowym.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 14) z uwzględnieniem zmian wynikających z dekretu niniejszego i z zastosowaniem nowej numeracji działów, artykułów i ustępów.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski